

Bir eldə ki -

Sənətək şair olmaya, o eli, o obani, o xalqı...

...Yox, men nə karəyəm ki, el-oba
ünvanına nəso deyəm, xalqa, mil-
ləte nəso bir sərki edəm. Mən bu
allı toplumları tehdid etmek haq-
çından xallı bir banda kimli, sözü-
gedan matibəli ilgili "kür"ümü,
uzaq başı, Şəhərin bedil "notla"lar-
dan birlər ilə ifade edil bilerəm: "Bir
evdi ki sentək gözəl olmaya, O
evi dağdır, hələndən gərek..."

...Ve bir oxucu ki... bu qədər işarə-
şalarlardan sonra səhərbən kündən getin-
diyimləyə, onu Şəhərin "Sona ciğası
tak serində teli, Aşq güləşər iök ayığı,
əll" kimli eşa atşalarla qəlamış gərək.
Aşımların duyularını sırası, bir dördə,
"Xu-
mar-xumar baxmaq gəl qaydasıdır,
Ləlatək qızarmış üz qaydasıdır", "Paris
yanında olmayan adamın, Nə yaxşı saq
qalır, olmuş bur "seyar" sayış bedil
var-dəriyyətə bəzələnləri həyatı yaşam agclar-
na calamaq gərək..."

Söze baxın: - "Nə yaxşı saq qalır, ölmür bur yerdə?"

Bu yerdə adamın fırıldırın çıx-
nalar keşir və onlardan biri de ki, biz
hər hansı sonat növündən on yaxşı nüümü-
nasılıq birbəz tanınanlırla ifrat mü-
qayisilərə, hətta "sahabəzadı" yet ver-
rir. Az olubmü ki, hansısa melodiyən
dinlərken müsələ, sədəvr bil portré
baxarkən rəssamlı, qədər inşamış
təmədən kənunə fetişləşmişdir (lap
bandeninən Behovenin "Tokatka" si-
ni, Vincinon "Čokonca"sına, Felliniñin
"Yolun vurğulduğu kimi")! Ta o vaxt-
da ki, asanın, bul qulaq, qızı seyir at-
ribulandıran fərqli olaraq, ruhumuz, Neha-
yəldə - öz istədə, sahval vəfəd-fər-
salına binaan "Her oxuyan Molla Panah-
salıno" kimi zərər-məsələmizce çevrilidir.

Xuxuna onun heyat-yasam aləminin
tek eli xalq yox, siyasi poeziyaya da
benzətdim.

Bele ki...

Oazax mahalının Salahlı kendində
döyülmüş, yaşılardan birincə görə, ead-
dişdən Muhammed Füzülinin mənşə
duğlu Bayat yaşasınım. Penah babası
Süleyman, atası Mehdi, anası
Ağrıçan böyük istək və cabaları kəsən,
Çekməyə dərəcə - xoş geldin!" - "Sənsən
padişahı, xanı Vaqfin, Əqli, hüssü, di-
nimini Vaqfin, Həsəndəndən cixdi can
Vaqfin!"

He, ritorik çıxmış, bir dili ki hər gün
Vaqfinləndən dənimaya, bir qəlam ki həl il
Vaqfinləndən yazmaya, dili lilləti yazmaya,
o qəlemi həlləm-qəlliyyəm azıdmıraq
gərək! Tekrarsız Səz nağməkarı, kalmalar-
la rəsm etdiyi gəzəllərə bənzər fikirler
rəngək -

Vaqfiđən...

Həmiya bəlliñ ki, bu şairin taxallus-
adı "her şəyi bilən", "her elindən agah"
monasılıq verir. Onun, hələqəcən yaxşan-
ıka den dövüñün resmi-rayışat adımla-
rinin marağı, məşhur İbrahimxalı və
Cavad xanlınlı xüsusi diqqətinə müne-
cişimliyələr cəl otmisi işə yalnız adıbeləy-
günsəsi (va fəsil oxulmaz) məlumatdır.

...Ve bu müneccim səksən illik
(1717-1797) bir "gunes ömrü" sondan
həncər "əvəcəndən" xəbərsiz-
miş, "Aşq güləşər ayığı, əll" kimli
biñ-natırımları yaratmış. "O evi da-
ğırıb, talaməq garık" qırımlı "höküm-fer-
malar" vərmiş bu vəzifə-nazərkar özümüz
qətl gülənəcək (va fəsil oxulmaz) məlumat-

Bu böyük sonət siyaset adəminin
heyat, yaşam aləminə di, öz müthəbbər
maraqlığını baxımdan, son dərəcə xəlq
ve siyasi poeziyaya bənzətmək olar.

Az olubmü ki, hansısa melodiyən
dinlərken müsələ, sədəvr bil portré
baxarkən rəssamlı, qədər inşamış
təmədən kənunə fetişləşmişdir (lap
bandeninən Behovenin "Tokatka" si-

rində oturmusan?" fikirli məktuba
"Eger manı qorunuya manım təlidiñimdir-
sa, şüsnə daş iççisində salamat
saxsı" kimi cavab vermesi ve s.

Ömrünən son günlerindəkə saradı
yaşayan, evvelice eşti ağası, daha sonra
baş vezir kimi fealiyyət göstərmiş Vaqif
tariximiz bacarıqlı dövlət xadimi, müd-
rik və üzəqqörən bir sırasıñ kimi düber-

şüdək. Səhərlerinde sayız gözəllər yaradı-

vəsl etmiş Vaqif iki dəla aqurub: Qoz-
xanənə və Medina adımda xənnimərlər.

Səhəründən bir cümlə "Aşiq" texsilçiyə
seirlər yazan), iki qızı olub, Tez-tez gəl-
lediydi (müsərə) Molla Veli Virdadi, 22 il
Şəki xanı olmuş Hüseyin can Müştəq və
Ağzı oğlu Piri künə şairlərə möhkəm
dosluq edib.

Kəçək bu poeziyə və mini-dövlət
adımları bütün xalqın abdi dostu etmiş
var-dəvitinə.

Əlibətə, poeziyalı...

Əbədiyyətinəsinərlər, tanqıdılardın
ümumi reyinə istinadın deymə ki, xüsusü
izahat, genis şəhər etibləyi olan şerli
poeziya yox, xitəbatı onumxın elegiya
heşəb etmək gərək. Oxuyanda, ejdən-
da bir hər gələcək cənəvən qəzel
telli kimi eşişin, qəlb zəmizmədiş süsən-
sənəb kimi tiraşan Vaqif misraları, Va-
qif bəyliyər, Vaqif bəndləri de izafə izahat
istəmələr.

Doyuncu zdırəq alaq nazd-zəməzəden,
Əndişa çəkəmeye hər kimsədir,
Hər gecə qırın-sırın, şübhəten
Eyləyək hekayə kimizələr...

Qarib-qərib durdıq bişənələrək,
Soyğun-soyğun baxdıq divanələrək,
Dönmədik basına pərvənələrək,
Eşq oduna yənəşmədiq, avridıq!

Heyəsi üzündə, eqli başında,
Öldürə Gökbi gəz-qasındır,
Ya on üp, ya on dönd, on bəs yaşındır,
Ne ondan bəyərkər, ne uşaq ola...

Evdənət, bəşməq satanı qomya,
Çaxır işçənəs yatanı qomya,
Özüne qardaşlı tutanı qomya,
Qonaq üçün qızı verənən saxla!

Ağzı oğlu Piri, sen manı ekme,
Özgenin yurdunda odañ tıkmə,
Qeyri gözəldərən həc fikir qomya,
Sen elə o gəzənərən saxla!

Durbən eşqil qayrəcəyəd,
Bir perlinin oldum mehnət evində,
Zerreca görəmdim hörmət, izzət,
Qaldım elə, peşən-peşən evində.

Şəhər poeziyasının bütün klassik for-
malarından istifadə etmiş ibzəl şairin
mədənli janrıñ arazi seirlərindən, xüsüs-
liyə çəqəşər arazi savaslığında bize "çoxlaş"ı
münasibətən olub belləyikələməli
əliyi edən "Gördim" ("Men bu cahan
mükəttib möltəq doğru halət görəmdim")
motivləriñəndən bir-iki nümunə verməyə
imkin olmadıqda, gənə bir -

P.S.
Bu deqəqələrdə Interneti izləməkdə
olan haməkimlər dəli, ordumuzun
həqiqi qərimizdəki qəlebləndən
dəri-hümanis mülki əhalizim "Əz ey-
məşəfə" bəzəyənərək bayraqlar as-

Bu odayan xəyi kövərdəm və ür-
yimden bəzə bir fırıq keçdi: "bəzə bu
xələm hər bir üzər zəfər müjdələnərə
göre öz evyandanın 1, şəhidi ey-
varlılarından bayraq asınlıñ!" Ki,
hər birimiz o evyaranı baxaraq ke-
çirdiyimiz həlli və duyğular vasitəsi-
le öz milli məzəmizi dala daqiq, da-
ha qələbən duya bileyik...

Tahir Abbaslı

Bənövşətək boynubükük...

Xalde Əsəd qızı

Abdüllayeva Sumqayıt şəhərində anadan
olub, 24 nömrəli orta
məktəbi bitib. Sumqayıt Kimya Texnologiya
təhsil ali. Orta məktəb
iñlərindən sevinicin-
ni, nisqilin, azurlarını
misralarla düzü, sözü
hemdər olur.

Kaş ki uşaq olaydım

Kaş ki uşaq olaydım,
Qaydardım o ana,
Məni danlamış üçün
Darxıxşam, ay ana,

Kaş ki uşaq olaydım,
Böyümdəm idim,
Arzuya catmag üçün
Hayat verdim an...

Kaş ki uşaq olaydım,
Qaçq, qaçq, yutub,
Yənə qaydub evi
Anama sarlılaşdır...

O öpürdi yaramı,
Üzümüñ danlaydır,
Hamadan gözəl mənū,
Tək anam anlayardı...

Bilər, münükün deyil
Qayıtməq o anları,
Eh, no xayalar qurdum,
Bağışa mon, ana...

Vətən hesrəti

Minim kim axtarıb, arsa, deyin,
Yolların bağlı, gəzim yoldadı.
Ellimden, obamdan düşdüm aralı,
Cismim burdadır, qəlbim ordadı...

Hicran, üzün dönsün, belin büküsün,
Gözlärdə qəkməsun intzar yar-

Ah zalim yurğunu, gəzim təkəlüsün,
Həlo da extar xardaq qərdəşən...

Bənövşətək boynubükük, dil il
Kol bibrdo bikişlimən, qalmışsam,
Gözüm yolda, könüm vətan arzular,
Neçərənən mon vətənən qalmışam.

No edim, ol atsam çatmaz o taya,
Səsənəmənən səsli qəsdən yox.
Gərək gəz yasını qətəm hər vətə-

Vətən hissətindən olum görətəx...

Bühlül

Sən oxusən, man ağlarım,
Bilməm kimə bəzələrəm,
Vətan deyib sorşaqar,

Sən vətəndən oxu, bülbül.

Sən qonanda bir budaga,
Bəğrın başı dənər dağ,

Mənə qoydular qadaga,

Sən de gəndən oxu, bülbül.

Bir bax, baxın xəzan oldu,
Qəmli kəmən yaxın oldu,

Sən oxudun, gəzim döldü,

Bər bomdon oxu, bülbül.

Ömrənətəm biza dəşdə,
Qısmət ayyrib dəşdə,

Yar yanıp tarip gərəndi,

Mənə edən oxu, bülbül.

Həzər çəkəm biza dəşdə,

Ya Robbieb, bəs bu nə işdi,

Vətəndən yərim behistidil...

Bu həsətin nədir, adı...

Bilson, zildən oxu, bülbül.

Atam, bəbam, o tayadı,

"Vətən" deyib harayadı...

Bu həsətin nədir, adı...

Bilson, zildən oxu, bülbül.